25/01/2021

Радуј се, јер си родила Творца света!

Теби изабраној од кћери људских да будеш Мати Христа Бога нашег, из љубави приносимо песме хвале. А ти, Која си Сина Божијег неисказано родила, и као Младенца млеком хранила, сачувај нас од насрнулих на нас зала, жалости и невоља, да Ти непрестано кличемо: Радуј се, Богородице Дјево, Млекопитатељнице, орадости нас благодаћу Сина Твојега!

Икона Богородице Млекопитатељнице позната је од давнина на хришћанском Истоку. Иконописана на основу истине Јеванђеља да је Пресвета Богомајка дојила оваплоћеног Господа Христа као Сина Свога, што је она жена у Јеванђељу исповедила речима упућеним Христу: `Блажена утроба која Те је носила, и дојке које си сисао` (Лк 11,27). О тој истини су такође говорили и писали и Свети оци Источне Цркве. Тако Свети Јефрем Сиријски у песмама о Рођењу Христовом каже: `Из утробе Дјевине изашао је Младенац, и млеком се хранио, и растао је поред деце – Син Господара свега. Света Дјева-Мајка давала је Христу млеко, и Он се као човек хранио Њезиним млеком. Када се Господ хранио млеком Маријиним, тада је точио живот свему свету`.

За Светим Јефремом певао је о Богородичином дојењу Господа млеком и Свети Роман Мелод, а његове и других црквених песника химне о томе ушле су у богослужења наше Цркве и налазе се у црквеним књигама из којих певамо службе Христу и Богоматери. Једна од тих црквених песама исписана је на хиландарској икони Млекопитатељници у карејској испосници Светог Саве: `Златоплетени стубе и дванаестозидни Граде, сунцеточни Престоле, Столицо Цара, несхватљиво је чудо: како млеком храниш Господа!?` (Егзапостилар на Успеније Пресвете Богородице).

Сходно том светом предању Цркве настале су иконе Богородице Млекопитатељнице, познате још од старине у Светој Земљи, Сирији, Египту и уопште у православној Византији, затим и код православних Словена, најпре код нас Срба, а онда и код Руса. У Српској Цркви позната је фреска Богородице Млекопитатељнице у Пећкој Патријаршији из времена Светог архиепископа Данила (почетак 14. века) и у Науму код Охридског језера (такође из 14. века), али су оне настале највероватније по угледу на икону Млекопитатељницу коју је Свети Сава донео у Хиландар из Свете земље.

По усменом предању сачуваном у манастиру Хиландару, данашња хиландарска икона Богомајке Млекопитатељнице налазила се у лаври Светог Саве Освећеног, удаљеној двадесетак километара од Јерусалима. Оснивач те највеће лавре на Истоку, Свети Сава Освећени, по коме је Свети Сава Српски добио име, пред своју блажену смрт је пророчки говорио окупљеној братији монасима, који су окрживали његов одар, да ће после много времена лавру походити један монах племићког рода са Запада, по имену Сава, коме они као благослов требају да дају икону Мајке Божје Млекопитатељнице и његов игумански жезал. Од тада је прошло много времена, готово седам векова, и братија памтијаше заповест свога духовног оца, преносећи с колена на колено завештање великог светитеља.

И заиста, почетком 13. века, на свом ходочашћу у Свету земљу, дође из Србије Свети Сава, први Архиепископ српски, да посети манастир Светог Саве Освећеног код Јерусалима. Када је архиепископ Сава прилазио кивоту у коме су почивале мошти Светог Саве Освећеног, игуманский жезал паде са зида пред ноге Светог Саве Српског и поколони му се, а икона Богородице Млекопитатељнице покрену се на свом постољу. Манастирска братија најпре ћуташе, а потом казаше пророчанство Саве Освећеног у неверици да се оно сада остварује пред њима. Кад год је тих дана боравка у лаври Свети Сава Српски улазио у манастирски храм, ова се би сцена поновљала. Тек после његовог трећег уласка у храм, братија му саопшти завештање духовног

праоца. Пророчанство се, дакле, остварило! Тада су, из љубави и милоште према Светом Сави Српском, а по завештању Преподобног Саве Освећеног, икона Млекопитатељница и игумански жезал поклоњени Архиепископу српском, а уз њих још и позната чудотворна икона Богородица звана Тројеручица.

На свом повратном путу из Палестине у Србију, Свети Сава отиде прво у Свету Гору у свој манастир Хиландар где остави у неотуђиво наслеђе као најлпши украс чудотворну икону Тројеручицу, а игумански жезал остави у келији званој Моливдоклисја у Кареји (сада се чува у испосници Типикарници Светог Саве у Кареји). Чудотворну икону Богородице Млекопитатељнице Свети Сава је поставио на иконостас келије испоснице Типикарнице у Кареји, коју је посветио Светом Сави Освећеном. Јединствена у православном свету икона Богородице Млекопитатељнице представља Младенца Христа како, држан на рукама Богородице, сиса дојку на грудима Свете Богомајке. Друга знаменитост, везана за ту чудотворну Икону, јесте њено место на иконостасу крај Царских Двери. Мимо обичаја наше Цркве, из велике љубави према Мајци Божјој, Свети Сава је на иконостасу поставио Млекопитатељницу као престону икону на десну страну, где се према канону Православне Цркве поставља икона Спаситеља Христа, коју је зато поставио на леву страну од царских двери. Таких случајева има још у Православљу.

Светој икони Богородице Млекопитатељнице многи благочестиви православни хришћани обраћају се с вером и молитвом и преко ње од Богомајке и Господа добијају благодатну помоћ за спасење. Нарочито то чине побожни поклоници када дођу у испосницу Типикарницу Светог Саве у Кареји.

Нека је Пресвета Богомајка Млекопитаељница на помоћи свима, нарочито српској деци и мајкама.

Отац Никодим Хиландарац
типикар испоснице Светог Саве у Кареји, Света Гора
spc.rs